

KODUKONTORI ROLL NII ÕPPE- KUI TEADUSTEGEVUSES, SAMUTI MUUDE TEGEVUSTE SOODUSTAMISEL: ISIKLIK NÄIDE JA KOGEMUS¹

Järgnevalt tooks lühikirjelduse-näite oma kodukontorist Tallinnas ja haru-kodukontoritest Lääne-Virumaal ja Pärnus (detaillidesse eriti ei lasku) koos aastakümnete jooksul eesmärgipäraselt tekitatud lisavõimalustega enamaks kui tööks, vaid pärast tööd ka ihu ja hinge taastamiseks. Seega – õppe- ja teadustöö kõrval Eestis ning teistes riikides on õnnestunud ka millegi muuga tegeleda (konverentside korraldamine ja ajakirja väljaandmine; talu ülesehitamine ja metsa majandamine; pargi rajamine-arendamine; ehitus-renoveerimistegevus jms). Harukontorid on pakkunud just täiendavaid tegevusvõimalusi, mida ka (õppetööga seonduv ja teadustegevus, metsandus, haljastus /talupargis, ka koduaias Pirita-Kosel/, aiandus jms koduaias ja Kaasiku metsatalus, suhtlemine farmeritega Lääne-Virumaal ning võimalused puhkuseks ja mitmekesisest kultuurielust osasaamiseks suvituslinnas Pärnus/) vastavalt vajadustele ja võimalustele on kasutatud.

Allakirjutanu koduvillas asuv **kodukontor-büroo** on tehniliselt vajalikul tasemel varustatud, koos raamatukogu ja mininõupidamiste-, hobi- ning puhkealaga:

- alustanud väikese töökabinetiga (1967–1980) ja
- seejärel jätkanud suuremas kodukontoris (1980–1995), on allakirjutanu Tallinna Tehnikaülikooli (TTÜ) aegadel (1987–1995) kodukontoris ka oma üliõpilasi konsulteerinud ja eksamineerinud.
- aastast 1995 oli võimalus kodukontor bürooks arendada ja tööpinda oluliselt laiendada, sest korduvalt ja pikaajalised stažeerimised teiste riikide ülikoolides (eeskätt Saksamaal ja Austrias) võimaldasid enesele korralik erialane raamatukogu komplekteerida (ostud, kingitused jms).

Seega, töökabinet-kodukontor-büroo on allakirjutanu jaoks eksisteerinud juba alates keskkooli lõpuaastatest 1967–1968 ja Tallinna Polütehnilise Instituudi (TPI) üliõpilas-aastatel 1968–1974 kuni tänaseni.

Selles **kodukontoris**:

- valmis ka allakirjutanu väitekirja (1978–1981);
- toimus osaline teadustöö ja õppetööks ettevalmistumine TPI/TTÜ majandusteaduskonnas (1975–1998, sh konsultatsioonideks ettevalmistumine ettevõtetes ja teistes organisatsioonides), Tartu Ülikooli (TÜ) majandusteaduskonnas, TÜ Pärnu Kolledžis ja TÜ Narva Kolledžis töötamise perioodidel (1996–2019);
- on toimunud ja toimub ka edaspidi majanduspoliitika teaduskonverentside ettevalmistamine ja koordineerimine ning käesoleva teadusajakirja koosta-

---

¹ NB! Käesolevast ülevaate-artikli trükikulud, kannavad allakirjutanu ja Mattimar OÜ ühiselt, kuna nendel lehekülgedel on tegemist allakirjutanu ja firma Mattimar OÜ ühist **kodukontorit** (distsants-ehk kaugtööd võimaldav töökoht) tutvustava lühiülevaatega Tallinnas ning sellega kaasnevast (sh **harukontoritest** ning täiendavatest tegevusvõimalustest, mida ka harukontorid on pakkunud).

mine-arendamine alates 1984. aastast (sel aastal toimus esimene, nn laeva-konverents);

- on toimunud ka pidev koostöö saksa teaduskirjastusega Berliner Wissenschafts-Verlag aastast 2001 (aga ka Eesti ja teiste välisorganisatsioonidega) on valdavalt kodukontorit kasutades toimunud.

Samal tööpinnal on toimunud ka:

- ettevalmistused paljudeks teisteks konverentsideks ja koostöö ajakirjadega (1976–2022 /Eesti, Läti, Leedu, Valgevene, Venemaa, Armeenia, Ukraina, Usbekistan, Kasahstan, Georgia, Bulgaaria, Prantsusmaa, Saksamaa, Soome, Taani, Ungari/);
- sh väitekirjade ja artiklite retsenseerimine (Venemaa, Saksamaa, Itaalia jt);
- suur töö on alati olnud stažeerimisteks ettevalmistumisel välisriikide ülikoolides (1989–2016 /Saksamaa, Austria, Ukraina, Venemaa jt/; 2013–2017, 2021 /Georgia, Venemaa/);
- samuti alates aastast 2018 külalisprofessori ülesannete täitmine Georgia ülikoolides **kodukontori** sidevahendite kaasabil.

Siin, Pirita-Kosel, toimub ka Mattimar OÜ tegevus (alates aastast 1993) ning vajadusel töö ka nn **haru-kodukontorites** Lääne-Virumaal **Kaasiku metsatalus** /lisandus 2001. aasta kevadel/ ja **Pärnus** /alates sügisest 2005/).

Nõukogude ajal lähetustel olles oli Tallinnas raskusi hotellikohtade saamisega. Siis oli allakirjutanul hea võimalus oma kodus-villas Pirita-Kosel Tartu Ülikooli kolleegidele-sõpradele vajadusel öömaja pakkuda ning samas ka huvitavatel ja aktuaalsetel teemadel arutleda-diskuteerida (näiteks, korduvalt on ööbinud nii Enn Leppik, Peeter Kreitzberg, Janno Reiljan kui ka Jüri Sepp jmt).

Pirita-Kosel asuvas koduaias paiknevas suitsusaunas² ning selle ees kiigeplatsil ja kõrval välikamina-suitsuahju juures on suveperioodidel paljusid sõpru ja kolleege nii Eestist kui teistest riikidest võõrustatud (Manfred O. E. Hennies /Saksamaa, Kieli RÜ/, Jaan Karu /TTÜ/, Sulev Mäeltsemees /TTÜ/, Janno Reiljan /TÜ/, Igor Risin /Venemaa, Voroneži RÜ/ jpt, ka Jüri Sepp /TÜ/ on osalenute seas olnud) ning konverentside korraldamise, ajakirja väljaandmise ja teiste aktuaalsete sündmuste probleeme mõnikord ka suitsulesta, grillvorsti ja -liha juures arutatud.

* * *

---

² valminud 1995. aasta sügisel Hiiumaal Kõpu poolsaarel kasvanud ja seejärel töödeldud palkidest ning olles sealse, Soera talumuuseumis asuva suitsusauna vähendatud koopia. Esialselt ka sealse paadimeistri (oli selleks ajaks 134 puidust merepaati valmistanud) poolt oma talus varatud, kokku pandud, palgid nummerdatud ja lahti võetud. Seejärel Tallinnasse transporditud ning allakirjutanu koduaias Hiiumaa ehitusmeistrite poolt uuesti kokku pandud ja lõplikult valmis ehitatud. Suur abi oli selles ettevõtmises põlisel hiidlasel, omaaegsel TPI õpingute kaaslasel ja pikaajalisel heal sõbral Riho Tartul (9.09.1950 – 29.05.2020), kellel oli Hiiumaal oma ehitusfirma „DagoRak“, mille kaudu oli võimalik vastavad tööd tellida. Hiljem oli Riho Kärkla linna linnavara peaspetsialist, seda pea lahkumiseni meie seast aastal 2020.

TALLINNA TEHNIKAÜLIKOOI
MAJANDUSTEADUSKOND

Logod: suur osa nii teaduskonverentside ettevalmistamisel ja kolmekeelse teadusajakirja „Eesti majanduspoliitilised väitlused“ väljaandmisel (aastal 2022 juba 30. korda ja XXX. aastakäiku), samuti osa õppetöök ettevalmistumisel ja teadustöö tänase Tallinna Tehnikaülikooli majandusteaduskonnas aastatel 1975–1998 (TTÜ, endine TPI; sh aastatel 1969–1974 õpingud ja teadustöö üliõpilasena) ja mujal (Infostituut /1978–1982/, Plaaniinstituut /1982–1984/ ja büroo „Mainor“ /1984–1986/) ning Tartu Ülikooli majandusteaduskonnas, Pärnu Kolledžis ja Narva Kolledžis (1996–2019) on tehtud allakirjutatu varasemates töökabinetides ja Mattimar OÜ **kodukontoris** (Tallinnas, Pirita linnaosas Pirita-Kosel, ja selle sajandi algusest ka nn **harukontorites**, algul Lääne-Virumaal Kaasiku talus ja hiljem ka Pärnus).

* * *

Lääne-Virumaal asuv **Kaasiku metsatalu** on renoveeritud-taastatud endise Sireli talu asemele (alates aastatest 1998–1999) ja elamu juurde on sõprade osalusel rajatud väike **perepark** (alustatud augustis 1999 kui allakirjutatu tähistas oma 50. juubelisünnipäeva), metsa korrastatud ning metsamaadele hulk hektareid noort metsa (peamiselt kuusk, aga vähesel määral ka mändi ja kaske) istutatud ja hooldatud. Tõsine ja mõnus tegevus on ka igasuvine perioodiline murutraktoriga niitmine taluhoonete ümber, perepargis, metsateedel ja veidi ka metsaala nn laoplatesidel (kokku ca 0,9 ha).

Perepargi rajamisel oli tubli osaline ka kolleeg Jüri Sepp oma proua Hilja ja teiste allakirjutatu sõpradega, kes abivalmilt käed külge panid. Hilisematel aastatel on pereparki laiendatud – rajatud on koos emaga tema nimeline „Salme kaasik“ ja pärast isa lahkumist, tema mälestuseks „Arvedi männik“ (tõsi – metssead, kitsed ja jänesed on noortele puudele mõnevõrra kurja teinud, kuid seda on püütud uute taimede istutamisega korrata).

* * *

Nüüd, kus ma Eestis juba rohkem kui kolm aastat õppetöoga enam ei tegele (alates juulist 2019), küll aga olen külalisprofessorina (lisaks Georgia Tehnikaülikoolis ka doktoriõppe programmi välismaine juht), õppetöö ja doktoritööde juhendamisega Georgia ülikoolides seotud (koroonaviiruse tõttu praegu sidevahendite kaudu nn distantsilt), on kodukontoril-bürool Tallinnas väga oluline tähtsus. Pärast õppetöö lõppemist Tartu Ülikoolis (lõppes leping) olen aktiivselt regulaarne osaline eeskätt kuulajana nn veebiseminarides (metsanduse, panganduse, hariduse jt valdkondades, lisandunud on ka mitmed mõttekojad, näiteks Academia Pernaviensis jt). Ka siin on

palju abi nii kodukontorist-büroost kui haru-kodukontoritest. Internetiühendus on olemas nii Tallinna, Lääne-Virumaa kui Pärnu kontoris ja see annab omakorda võimalused paindlikuks tegevuseks.

Eelnevale lisandub varasemas väiksemas mahus uurimistöö ja juba traditsioonilise rahvusvahelise teaduskonverentsi ettevalmistamine ning teadusajakirja numbrite väljaandmine igal aastal ja jälle kodukontoris-büroos Tallinnas ja harukontorites. Vähenenud koormuse (kuigi 95-aastane ema Salme, kes saab küll ise oma asjadega hakkama, vajab siiski mõningast suhtlemist) tõttu õnnestub kindlasti nüüd ehk rohkem ka Lääne-Virumaal metsatalu ja Pärnus, ilma varasema töökoormuseta, viibida. Seda enese poolt, suuresti vabalt reguleeritavat tegevust (st aeg ja ruum on suure osas enda määrata-otsustada), toetavad kindlasti kodukontorid, st et oma teiste tegevuste kõrval ka hobidega ja varem vähem tähelepanu saanud tegevusi soodustada (süntees: töö – puhkus – sõbrad – hobid – ühiskondlik tegevus jms).

Kodukontori-büroo loomist ja arendamist Tallinnas ning täiendavalt haru-kodukontorite asutamist Lääne-Virumaa metsatalu (mille aluseks oli Kaasiku talu kujundamine-arendamine) ja Pärnusse (sh korteri renoveerimist-väljaehitamist /2005–2017/ seoses õppetööga TÜ kolledžis aastatel ... – 2002–2019), võib mõnes mõttes samuti üheks väikeseks osaks oma tagasihoidlikust elutööst lugeda.

Ühtlasi võib rahuldustundega väita, et kodukontorite olemasolu on võimaldanud oma tööseid ja muid tegevusi paindlikult ning aja- ja ressursisäästlikult, sageli ka operatiivselt korraldada. Korter (haru-kodukontor) Pärnus (nii nagu Kaasiku metsatalu koos haru-kodukontoriga) on sageli ka pereliikmete ja sugulaste kasutuses. Sõbrad ja kolleegid on mul nii Pirita-Kosel kui Lääne-Virumaal ja Pärnus ka varem külas olnud, sh vahel ka talutöödes abistanud ning on ka edaspidi oodatud ja teretunud!

September 2021 – juuni 2022

Lugupidamisega,

Matti Raudjärv

(Alumni-vilistlane:

- TTÜ /TPI/ – alates 1974 ja
- DAAD /Saksamaa LV, Bonn/ – alates 1990;

Mattimar OÜ: asutaja, omanik ja tegevdirektor alates 12.10.1993;

Tartu Ülikool: emeriteerunud sotsiaalteaduste valdkonnas 1. märtsist 2021)